

ELS CONVENIS PER A L'ÚS OFICIAL DEL CATALÀ ALS JOCS OLÍMPICS DE BARCELONA

Joan Ramon SOLÉ I DURANY

Cap de la Secció d'Ús Oficial de la Llengua Catalana
de la Direcció General de Política Lingüística

Amb la finalitat de garantir l'ús oficial del català als Jocs Olímpics de Barcelona 92, i que en els casos que s'havia d'usar aquesta llengua es fes correctament, el Departament de Cultura de la Generalitat i el Comitè Organitzador Olímpic Barcelona '92, S. A. (COOB'92) van subscriure dos convenis, el primer de 29 de gener de 1988 i, en expirar aquest, el següent de 17 d'abril de 1989. En el primer dels dos convenis també hi va participar la Universitat Autònoma de Barcelona.

Aquest primer conveni de 1988, en la seva exposició prèvia, constatava l'esforç que comporta, també en el camp lingüístic, la celebració a Barcelona dels Jocs Olímpics de 1992, «a causa de la pluralitat de llengües oficials i del gran nombre de llengües de treball que cal usar en aquesta manifestació mundial de primera magnitud». Ja dins dels pactes, el segon establí clarament que «els Jocs Olímpics de Barcelona tindrien quatre llengües oficials: les dues prescrites a la Carta Olímpica, que són el francès i l'anglès, i les dues que són oficials a Catalunya, el català i el castellà». A continuació es preveia l'ús d'altres llengües de treball. El quart pacte recollia els compromisos del COOB'92, entre els quals figurava la creació d'un servei lingüístic emmarcat en el seu organigrama de treball, que «serà el responsable de revisar i validar els textos o allocucions subministrats pels responsables del COOB'92» (punt 3), entre altres funcions. Dels compromisos del COOB'92 es desprenia l'elaboració d'unes «pautes i uns criteris lingüístics» (punt 6). Així mateix, el COOB'92 es comprometia «a consultar la Direcció General de Política Lingüística en tot allò referent a correcció i ús de l'idioma català» (punt 4). També es preveien, entre aquests compromisos del COOB'92, possibles publicacions (punt 5).

Al seu torn, en el pacte cinquè el Departament de Cultura, a través de la Direcció General de Política Lingüística (DGPL), es comprometia a col·laborar amb el COOB'92 en les tasques lingüístiques, com és el cas de la formulació, la definició i l'aplicació dels criteris d'ús de les quatre llengües oficials dels Jocs Olímpics (punt 2). La DGPL també oferia al COOB'92 «els seus serveis de formació de personal i de correcció de llengua catalana» (punt 4). El Centre Català de Terminologia (TERMCAT) havia d'elaborar les «terminologies estandarditzades, en català i en castellà, de tema esportiu i d'altres dominis que siguin d'interès per al COOB'92» (punt 3). En el pacte sisè la Universitat Autònoma de Barcelona es comprometia, a través de l'Escola Universitària de Traductors i Intèrprets (EUTI), «a assumir les tasques de traducció i interpretació que li fossin encarregades pel COOB'92, en les quatre llengües dels Jocs Olímpics, i eventualment en les llengües de treball del Comitè Olímpic Internacional i altres que es considerin pertinents» (punt 1). També es comprometia a elaborar, amb l'assessorament de la DGPL, llibres d'estil per al COOB'92 en les quatre llengües oficials (punt 2). L'EUTI preveia activitats i assessorament amb vista a la formació lingüística dels empleats o voluntaris adscrits al COOB'92 (punt 3), com també la cerca dels traductors professionals disponibles que calguessin (punt 5).

El següent conveni de 17 d'abril de 1989 va substituir l'anterior i constitueix la continuació de la col·laboració que aquest emmarcava, de manera que manté molts aspectes substancials de l'anterior, com ho són els serveis lingüístics del COOB'92 que ja estaven en funcionament (pacte sisè, punt dos). El nou conveni a què ens referim només va ser subscrit pel Departament de Cultura i pel COOB'92. Aquest conveni, després de constatar l'existència de les quatre llengües oficials que preveia l'apartat segon del conveni anterior, estableix, en el seu pacte primer, que està «destinat a millorar la base existent per a la col·laboració en el terreny lingüístic entre les dues parts actuant» d'acord amb la normativa que s'hi esmenta. Els compromisos del conveni segueixen la mateixa línia dels expressats en l'anterior pel que fa a les dues parts que el subscriuen. Destaquem-ne, però, que el COOB'92, en el pacte sisè, es compromet, a comptar «amb l'assessorament de la DGPL en l'establiment de criteris d'ús de les quatre llengües oficials dels Jocs» (punt 1) i, al seu torn, en el pacte cinquè, «la DGPL, com a organisme encarregat de la política lingüística a Catalunya, es compromet a assessorar sobre els criteris d'ús de les quatre llengües oficials dels Jocs».

En el nou conveni el Departament de Cultura concreta el compromís

d'elaboració, a través del TERMCAT, de terminologies esportives. L'annex 1 del conveni consisteix en un altre d'específic entre el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i el COOB'92, S. A., relatiu a l'elaboració abans dels Jocs d'un total de 27 vocabularis, corresponents a altres tants esports olímpics, les quals «terminologies constaran, aproximadament, de 600 termes catalans per modalitat esportiva amb definició en català i equivalències en castellà, francès i anglès» (punt primer de l'annex). És important el punt quart d'aquest annex, pel qual el COOB'92 es compromet, entre altres coses, «a usar les terminologies aprovades en tot tipus de comunicació». En un document adjunt es protocol·litza, encara, el procediment pel qual el TERMCAT preveu la revisió i la presa de decisions en relació amb aquestes terminologies. Així, es regula l'existència i la composició d'un Comitè Tècnic d'Esports, un Subcomitè Tècnic per a cada esport i unes agrupacions d'aquests subcomitès. El Comitè Tècnic té representació de la Unió de Federacions Esportives de Catalunya, del COOB'92, de la Direcció General de l'Esport i del TERMCAT. Cada subcomitè tècnic està format, almenys, per un tècnic de la federació respectiva, un del COOB'92 i un representant del TERMCAT. El Consell Supervisor del TERMCAT també intervé per revisar els termes conflictius des del punt de vista formal.

En el punt dos del pacte setè del conveni, el Departament de Cultura es compromet «a informar el COOB'92, S. A. sobre tot allò referent a les campanyes sectorials de normalització en l'àmbit esportiu que es duguin a terme» fins a la celebració dels Jocs Olímpics, a més d'oferir al COOB'92 en el punt següent, com ja feia en el conveni anterior, «els seus serveis de formació de personal i correcció de llengua catalana», entre altres serveis. El segon conveni és previst que tingui vigència, d'acord amb el seu pacte vuitè, fins a l'acabament de la celebració dels Jocs Olímpics de 1992.

La importància d'aquests convenis és indubtable amb vista a garantir la presència de la llengua catalana com a llengua oficial dels Jocs Olímpics de Barcelona, en tant que llengua pròpia del país hoste.

